

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 6.10.2006
KOM(2006) 577 endelig

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

**om ændring af afgørelse 2004/793/EF om afslutning af konsultationsproceduren med
Den Togolesiske Republik i henhold til Cotonou-aftalens artikel 96**

(forelagt af Kommissionen)

BEGRUNDELSE

På grund af de gentagne krænkelse af de demokratiske principper og menneskerettighederne i Togo skønnede Kommissionen i 2004, at den politiske situation udgjorde en overtrædelse af de væsentlige elementer i artikel 9 i den reviderede Cotonou-aftale¹ og indledte konsultationer med den togolesiske regering i medfør af artikel 96 i denne aftale.

Som led i disse konsultationer påtog de togolesiske myndigheder sig 22 forpligtelser vedrørende genindførelse af demokrati og styrkelse af respekten for menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder, f.eks.:

- Tilbagevenden til demokrati ved genoptagelse af en national dialog med den traditionelle opposition og civilsamfundet og i forbindelse hermed revision af rammerne for afholdelse af valg. Der vil blive afholdt parlaments- og lokalvalg på grundlag af disse nye rammer. Det forudses at fremme en decentraliseringsproces for at styrke denne demokratiseringsproces.
- Styrkelse af menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder. Regeringen vil sikre, at der ikke finder tortur og andre umenneskelige og nedværdigende handlinger sted, og den har garanteret retten til ytrings- og informationsfrihed, retten til at deltage i møder og forsamlinger samt fri bevægelighed. Desuden skulle statuten og mandatet for den nationale menneskerettighedskommission og for den høje myndighed for den audiovisuelle sektor og kommunikation revideres, de politiske fanger frigives og sagsbehandlingen for varetægtsfængslede fremskyndes.
- Styrkelse af retsstaten og navnlig retssystemet.

Ved udgangen af 2004 var der gjort en betydelig indsats, og mange forpligtelser var blevet indfriet eller er under forberedelse.

Ved præsident Eyademas død den 5. februar 2005 blev landet kastet ud i en ny politisk krise, som resulterede i et tilbageskridt med hensyn til mange af forpligtelserne og en forværring uden sidestykke af menneskerettighedssituationen, særlig i forbindelse med det "konstitutionelle" statskup den 6. februar 2005 og det omstridte præsidentvalg i april 2005. Det forlyder fra forskellige kilder, at der faldt mellem 150 og 500 døde. Voldelighederne i landet tvang 40 000 togolesere på flugt til Benin og Ghana. Dette forhold blev konstateret ved en opfølgingsgruppes første besøg i juli 2005.

En undersøgelseskommission fra de Forenede Nationer aflagde besøg i juni 2005, og dens rapport om menneskerettighedskrænkelserne i Togo, før, under og efter præsidentvalget i april 2005 blev offentliggjort i september 2005. I rapporten fordømmes det, at gerningsmændene til overgreb forbliver ustraffet, og at hæren tjener til at holde et bestemt parti ved magten.

Oppositionen har bestridt den nyvalgte præsident Faure Gnassingbés legitimitet. Europa-Parlamentet vedtog den 12. maj 2005 en beslutning, som støtter denne holdning.

Under pres fra verdenssamfundet begyndte den nye præsident at vise politisk åbenhed. Der blev den 8. juni udpeget en premierminister fra den moderate opposition, og der blev den 20.

¹ EUT L 287 af 28.10.2005, s. 4.

juni 2005 dannet en regering med flere ministre fra den moderate opposition. Justitsministeriet er nu specielt i hænderne på et medlem af oppositionen. Præsident Faure Gnassingbé og regeringen har prioriteret indfrielsen af de 22 forpligtelser over for Den Europæiske Union som et centralt element i deres politik.

Der er siden da gjort regelmæssige og væsentlige fremskridt med indfrielsen af forpligtelserne, uden at man dog bør overse de to nye spørgsmål, der er opstået efter begivenhederne i 2005, nemlig hærens rolle og flygtningene. Indsatsen har været vanskelig på grund af tilstedeværelsen af en konservativ fløj i regeringen og de væbnede styrker.

De vigtigste tiltag, som blev konstateret under opfølgingsgruppens andet besøg i marts 2006, og som følger af den seneste politiske udvikling indtil august 2006, kan sammenfattes således:

- Med hensyn til medierne noterer man, at den nye presselov, som betragtes som værende en af de mest liberale i regionen, er bragt i anvendelse, en forbedring af de officielle mediers situation efter afskaffelsen af persondyrkelsen og bedre adgang for de politiske partier samt en udskiftning af medlemmerne af den høje myndighed for den audiovisuelle sektor og kommunikation
- Præsident Faure Gnassingbé holdt i august en tale med en stærk kritik af det langsommelige og korrupte retssystem. De politiske fanger, som blev arresteret under begivenhederne i 2005, fanger, som har været unormalt længe varetægtsfængslet, og 11 militære arrestanter, som har været hemmeligt fængslet siden 2001, er blevet frigivet. Fængslede vilkår er blevet forbedret, og der er sammen med UNDP færdiggjort et program for reform af retsvæsenet, og det er nu under gennemførelse
- Der fandt fra april til august 2006 en virkelig politisk dialog sted med den traditionelle opposition, som er dannet ud fra Lomé-rammeaftalen, med en åben dagsorden, som på anmodning af oppositionen ud over valgspørgsmålet også omfatter institutionelle spørgsmål, reform af hæren, flygtningeproblemet og stridigheder affødt af det sidste præsidentvalg. Denne dialog udmundede i en politisk helhedsaftale, som blev underskrevet den 20. august af alle deltagerne, og som behandler alle disse spørgsmål
- De togolesiske myndigheder har taget visse skridt til at reformere de togolesiske væbnede styrker gennem en adskillelse af funktionerne eksternt forsvar og intern sikkerhed og en begrænsning af hærens rolle i det civile liv; de væbnede styrkers status er under nyovervejelse; i maj 2006 blev militærpersonel udskiftet med civile i ledelsen af statens finansielle administration, navnlig inden for told og skat; de første tiltag til en udvidelse af politi- og gendarmeristyrken er ikke sket med den fornødne åbenhed, men situationen i den henseende burde bedre sig
- Hovedproblemet med hensyn til flygtningene er at genskabe et klima af tillid, så de ansøres til at vende tilbage; regeringen har vedtaget en plan for flygtninges tilbagevenden og har besluttet at suspendere retsforfølgelsen af eventuelle lovovertrædere. I juli-august 2006 konstaterede man som følge af den politiske afspænding en begyndende tilbagevenden af flygtninge i større mængder.

Spørgsmålet om forpligtelse 2-6 vedrørende straffrihed er endnu ikke løst. Der er ikke konstateret nogen retsforfølgelse af gerningsmændene til overgreb. Det er dog et vigtigt og opmuntrende tegn, at der er åbnet et kontor for De Forenede Nationers højkommissær for menneskerettigheder i Lomé.

Med hensyn til genindførelse af demokrati blev der som led i dialogen mellem de togolesiske parter nået til en frivillig politisk aftale. I aftalen lægges der vægt på, at der skal vedtages valglovgivning, således at der kan afholdes parlamentsvalg. Det går ud over forpligtelserne over for Den Europæiske Union, idet der dermed angribes andre grundlæggende spørgsmål, som kan bidrage til en varig national forsoning, f.eks. forfatningsreform og reform af hæren.

Det skal med hensyn til parlamentsvalget, som står i fokus for processen for genoptagelse af samarbejdet med Togo, bemærkes, at de fleste parter, som opfølgingsgruppen havde kontakt med under de to besøg, foretrak, at der blev afsat god tid til at forberede valget under de bedste omstændigheder, særlig på basis af en troværdig valgregistrering. Valgperioden for det nuværende parlament udløber i november 2007, hvilket dermed under alle omstændigheder er en skæringsdato.

De togolesiske myndigheder arbejder beslutsomt mod et positivt resultat. På grund af den politiske krise i første halvår 2005 har det ikke været muligt at overholde den oprindelige tidsplan for indfrielsen af de 22 forpligtelser, men set på baggrund af den udvikling, der nu er i gang, kan man forvente, at disse forpligtelser er indfriet inden for de næste 12 til 24 måneder.

På baggrund af det ovenfor anførte foreslår Kommissionen i overensstemmelse med artikel 9 og 96 i Cotonou-aftalen Rådet at forlænge gyldighedsperioden for Rådets afgørelse af 15. november 2004 med 24 måneder, at foretage en begrænset justering af de relevante foranstaltninger, hvad angår restbeløbene fra de foregående EUF'er og dermed vedtage bilagte afgørelse.

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om ændring af afgørelse 2004/793/EF om afslutning af konsultationsproceduren med Den Togolesiske Republik i henhold til Cotonou-aftalens artikel 96

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab,

under henvisning til partnerskabsaftalen mellem på den ene side medlemmerne af gruppen af stater i Afrika, Vestindien og Stillehavet og på den anden side Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater, undertegnet i Cotonou den 23. juni 2000² og revideret i Luxembourg den 25. juni 2005³, særlig artikel 96,

under henvisning til den interne aftale mellem repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet, om de foranstaltninger, der skal træffes, og de procedurer, der skal følges ved gennemførelse af AVS-EF-partnerskabsaftalen⁴, særlig artikel 3,

under henvisning til forslag fra Kommissionen, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Rådets afgørelse 2004/793/EF af 15. november 2004⁵ om afslutning af konsultationsproceduren med Den Togolesiske Republik i henhold til Cotonou-aftalens artikel 96 er gyldig i 24 måneder efter datoen for vedtagelsen, for så vidt angår opfølgningen af de relevante foranstaltninger.
- (2) Den politiske krise, som fulgte i kølvandet af præsident Eyademas død, var en uforudset begivenhed, som bragte uorden i den oprindelige tidsplan for indfrielsen af den togolesiske regerings forpligtelser, således at de fastsatte mål ikke kunne realiseres inden for den oprindelige frist.
- (3) Ved udgangen af denne opfølgningsperiode er mange forpligtelser nu indfriet, og de vigtigste resterende forpligtelser er genstand for konkrete initiativer. Der skal dog endnu tages flere vigtige skridt i relation til Cotonou-aftalens væsentlige elementer -

² EFT L 317 af 15.12.2000, s. 3

³ EUT L 287 af 28.10.2005, s. 4.

⁴ EFT L 317 af 15.12.2000, s. 376

⁵ EUT L 349 af 25.11.2004, s. 17

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

Artikel 1

Gyldighedsperioden for afgørelse 2004/793/EF om afslutning af konsultationsproceduren med Den Togolesiske Republik i henhold til Cotonou-aftalens artikel 96 forlænges med 24 måneder indtil den 15. november 2008. Afgørelsen tages op til fornyet undersøgelse hver sjette måned.

Artikel 2

De foranstaltninger, der er vedtaget ved afgørelse 2004/793/EF som passende foranstaltninger efter artikel 96, stk. 2, litra c), i Cotonou-aftalen, forbliver uændrede med forbehold af de tilpasninger, der er anført i det udkast til brev, som er knyttet som bilag til denne afgørelse.

Artikel 3

Denne afgørelse træder i kraft på dagen for vedtagelsen. Den offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

*På Rådets vegne
Formand*

BILAG

Att. premierministeren, Den Togolesiske Republiks regeringschef

Hr. premierminister,

Den Europæiske Union lægger stor vægt på bestemmelserne i artikel 9 i Cotonou-aftalen. Respekten for menneskerettighederne, de demokratiske principper og retsstaten, som danner grundlag for AVS-EU-partnerskabet, udgør væsentlige elementer i nævnte aftale og dermed fundamentet for vore forbindelser.

Den Europæiske Union skønnede i 2004, at den politiske situation i Togo bevirkede en overtrædelse af disse væsentlige elementer, og den indledte i april 2004 konsultationer i henhold til artikel 96 i aftalen, under hvilke regeringen påtog sig 22 forpligtelser. Konsultationerne udmundede i konklusioner, som blev meddelt regeringschefen ved et tidligere brev af 15. november 2004.

De relevante foranstaltninger fastsætter en opfølgningsperiode på 24 måneder, som udløber den 14. november 2006. I denne periode har der foregået en udvidet politisk dialog, som bl.a. illustreres ved Rådets og Kommissionens fælles kontrolbesøg i juli 2005 og marts 2006.

Der er konstateret en betydelig forbedring af situationen ved slutningen af 2004 efterfulgt af en forværring af situationen i forbindelse med begivenhederne i 2005 i kølvandet af præsident Eyademas død. Siden juni 2005 har der været ført en åbningspolitik, og der kan nu registreres en betydelig, løbende forbedring af situationen, som afspejler den nylige politiske helhedsaftale, og som vi ønsker at gratulere de togolesiske myndigheder og alle involverede togolesiske aktører med.

Blandt de vigtigste initiativer, der er truffet, mærker vi os navnlig:

- dannelsen af en politisk åben regering, som omfatter medlemmer af oppositionen
- iværksættelse af den nye presselov, en indsats over for de officielle medier for at sikre en mere afbalanceret dækning af nyhedsstof og en første udskiftning af medlemmerne af den høje myndighed for den audiovisuelle sektor og kommunikation
- vedtagelse af et reformprogram for retsvæsenet, frigivelse af politiske fanger, som blev arresteret under begivenhederne i 2005 og forbedring af forholdene i fængsler
- en virkelig intern politisk dialog, som har givet samtlige landets forskellige parter mulighed for at angribe alle stridsspørgsmål på basis af en åben dagsorden. Dialogen mandede den 20. august 2006 ud i en politisk aftale, som alle deltagerne tilsluttede sig. Aftaleteksten skal danne grundlaget for en varig national forsoning og er mere vidtgående end forpligtelserne over Den Europæiske Union. Foruden spørgsmål vedrørende valglovgivning og straffrihed behandler den også spørgsmål vedrørende forfatningsreform og reform af hæren
- underskrivelsen den 10. juli 2006 af en aftaleprotokol med De Forenede Nationers højkommissær for menneskerettigheder om åbning af et kontor i Lomé, som skal bistå regeringen med at føre tilsyn med menneskerettighederne i Togo.

Vi noterer os endvidere, at der nu er taget skridt til foranstaltninger, som strengt taget ikke vedrører de 22 forpligtelser, men som dog relaterer til dem. Det drejer sig om reformen af hæren, som skal adskille funktionerne eksternt forsvar og intern sikkerhed, og flygtningespørgsmålet, idet det første tiltag skal være at genskabe tillid.

Der er ingen tvivl om, at alle disse foranstaltninger vil bidrage til genindførelse af demokratiet og til respekt for menneskerettighederne og hjælpe til indfrielse af de forpligtelser, som Togo har påtaget sig.

I denne forbindelse skal Den Europæiske Union anføre, at den stiller følgende forventninger:

- konsolidering af de hidtidige fremskridt, som vil skulle bekræftes ved det kommende parlamentsvalg
- iværksættelse af valglovgivning, som alle parter kan tilslutte sig, og som baserer sig på den politiske helhedsaftale, hvorefter der vil kunne afholdes et frit og gennemsigtigt parlamentsvalg
- fastlæggelse af retlige rammer for finansiering af de politiske partier
- fortsættelse af decentraliseringsprocessen
- behandling af spørgsmålet om straffrihed som omhandlet i forpligtelse 2-6, jf. foregående brev af 15. november 2004, og garanti for overholdelse af menneskerettighederne som omhandlet i forpligtelse 2-1
- revision af den nationale menneskerettighedskommissions status og udskiftning af dens medlemmer.

Den Europæiske Union har under henvisning til den positive udvikling i Togo og den resterende indsats, der endnu skal gøres, besluttet at forlænge opfølgningsperioden i henhold til afgørelsen af 15. november 2004 med 48 måneder, således at de togolesiske myndigheder kan indfri samtlige deres forpligtelser.

De relevante foranstaltninger, som blev meddelt ved vores tidligere brev af 15. november 2004, gælder således fortsat.

På denne baggrund vil der blive gjort brug af restbeløbene af 6. og 7. EUF ifølge målene i de relevante foranstaltninger til at støtte afholdelsen af parlamentsvalget, til at finansiere en facilitet for teknisk samarbejde, der bl.a. skal hjælpe til at indfri de 22 forpligtelser, til at støtte et program for reform af retsvæsenet og en kampagne til fremme af menneskerettighederne og til at finansiere et socialt program for meget arbejdskraftintensive arbejder.

Med venlig hilsen

Udfærdiget i Bruxelles, den

På Kommissionens vegne

På Rådets vegne